

Omgevingsanalyse COVID-19

Analyseperiode 12:00 uur d.d. 28 februari – 12:30 uur d.d. 29 februari

DCo VWS | met input van RIVM, BZ, IenW, RVO, OCW en SZW

10.2e

Wie is getroffen?	Wie is betrokken?	Wie voelt zich betrokken?
- Nederlanders in gebieden getroffen door COVID-19 - Bedrijven met locaties in of afhankelijkheid van getroffen gebieden	- Familie / vrienden / omwonenden van getroffen Nederlanders - Werknemers / klanten van getroffen bedrijven	- Actieve burgers die zich (o.a. op Twitter) zorgen maken over het virus. - Algemeen publiek.

Samenvatting

- Zeer veel media-aandacht voor COVID-19 vrijdag en zaterdag. Vrijwel alle landelijke en regionale media schrijven erover. Ook op tv is er veel aandacht voor het virus. Diverse landelijke media onderhouden nog altijd een liveblog (o.a. [AD](#), [NOS](#), [RTL Nieuws](#) en [de Volkskrant](#)). Ook zijn er landelijk en regionaal steeds meer live-uitzendingen (bijvoorbeeld NOS, Omroep Brabant).
- De besmettingen met COVID-19 in Nederland leiden tot verschillende ontwikkelingen die media omschrijven; hamsteren, afgelaste evenementen, aanpak van medische sector etc. Ook wordt de stemming gepeild in de verschillende regio's van de besmettingen en komen media met Q&A's voor het algemeen publiek ('Wat kunt u doen?').

Karakterisering berichtgeving

- Zeer veel media-aandacht voor COVID-19 vrijdag en zaterdag. Vrijwel alle landelijke en regionale media schrijven erover. Ook op tv is er veel aandacht voor het virus. Diverse landelijke media onderhouden nog altijd een liveblog (o.a. [NU.nl](#), [AD](#), [NOS](#), [Volkskrant](#)). Ook zijn er landelijk en regionaal steeds meer live-uitzendingen (bijvoorbeeld NOS, Omroep Brabant).
- Vrijdag is er vooral veel aandacht voor nieuwe ontwikkelingen rondom de eerste twee besmettingen met COVID-19 in Nederland, waaronder handelingen van GGD's en lokaal bestuur.
- Vrijdagavond zit minister Bruins met de burgemeester van Tilburg en twee medisch specialisten bij Jinek om de situatie toe te lichten. De uitzending trekt ruim een miljoen kijkers.
- Het nieuws over COVID-19 is zaterdag nog steeds prominent aanwezig op de voorpagina's, zij het niet meer alomtegenwoordig. De toon is meer beschrijvend, behalve op de [voorzijde](#) van De Telegraaf, die vandaag in chocoladeletters kopt 'Vrees voor virus'. De Volkskrant kopt op de voorpagina: 'De angst voor het virus lijkt erger dan het virus zelf'. AD kopt: 'Moet ik nu thuisblijven?' en 'Virologen verwachten meer besmettingen'.
- Media kiezen duidelijk eigen accenten in de berichtgeving. Voorin de kranten wordt ingezoomd op hamsteren (Telegraaf, NRC), het cancelen van evenementen (NRC), bestuurlijke aanpak (Algemeen Dagblad), het bieden van handelingsperspectieven (Trouw/de Volkskrant) en een analyse over het virus zelf (de Volkskrant) en de aanpak van ziekenhuizen (de Volkskrant).
- Verder wordt in meerdere kranten de stemming gepeild in de getroffen coronagebieden Tilburg/Loon op Zand en Amsterdam/Diemen. Er valt een constructieve toon te proeven in [de Volkskrant](#). ('Ik denk dat ik wel buiten schot blijf.') Van paniek in de omgeving van de besmette patiënten lijkt op basis van mediaberichtgeving nu geen sprake.
- Ook plaatsen veel kranten en online media Q&A's over het nieuwe coronavirus.

SISOS (Slachtoffers – Identiteiten – Schade (bedragen/vergoeding) – Oorzaken – Scenario's)

Slachtoffers:

- In het hotel Costa Adeje Palace in Tenerife zitten 23 Nederlanders in quarantaine vanwege coronabesmettingen. Waaronder de 76-jarige [REDACTED] en zijn vrouw [REDACTED] uit Breda, die beide niet besmet zijn.
- Een vrouw uit Amsterdam zit in thuisisolatie in Diemen. Volgens woordvoerder van het RIVM, Aura Timen, is er sprake van een milder ziektebeeld; het zogenoemde 'lichtere spectrum' van symptomen.

10.2e

- 56-jarige [REDACTED] die in het Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis wordt geïsoleerd omdat hij is besmet met het coronavirus. Volgens burgemeester van Tilburg Theo Weterings gaat het 'goed' met [REDACTED]. Volgens arts en microbioloog [REDACTED] lijdt de man aan een milde vorm van de ziekte. De man is niet erg ziek en helder van geest.
- De 7 Nederlandse wielrenners [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] zitten in quarantaine in een hotel in Abu Dhabi.
- Een aantal Nederlanders zitten in quarantaine in dezelfde hotels in Abu Dhabi als waar de zeven Nederlandse wielrenners zitten.

10.2e

Identiteiten:

- Een vrouw uit Amsterdam heeft geen link met de 56-jarige [REDACTED] uit Loon op Zand. AT5 meldt dat de vrouw een werknemer van het AmsterdamUMC is. De vrouw doet geen 'patiëntgebonden werkzaamheden', zo staat in een mail aan het personeel.
- [REDACTED] wordt door zijn familie omschreven als een nuchtere man die niet bang is voor een 'griepje'. Hij wordt een 'keiharde werker' genoemd, een 'lieve familieman die voor zaken veel in Italië is. De man heeft een 'leerbedrijf' in Loon op Zand en is een 'gerespecteerd' inwoner van het dorp. Zijn vrouw en dochter werken op twee basisscholen in Loon op Zand. Een verslaggever van Omroep Brabant noemt de man 'actief'.

Schade:

- -

Oorzaken:

- De 56-jarige [REDACTED] uit Loon op Zand zou besmet zijn met het coronavirus terwijl hij voor zijn werk op een beurs in Milaan was.
- De vrouw uit Amsterdam heeft het virus vermoedelijk opgelopen in Lombardije, waar zij op vakantie was.
- De 7 Nederlandse wielrenners [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] zitten in quarantaine in een hotel in Abu Dhabi omdat twee Italiaanse stafleden van een wielerploeg besmet zijn.

10.2e

Scenario's:

- De 23 Nederlanders In het hotel Costa Adeje Palace in Tenerife moeten 14 dagen in quarantaine volmaken. De quarantaine eindigt op 9 maart. De twee zeggen dat het goed gaat. Ze mogen sinds donderdag vrij bewegen buiten hun hotelkamer.
- De vrouw uit Amsterdam was vorige week in Lombardije. De vrouw zou 23 februari teruggekeerd zijn uit Italië. Haar besmetting is afgelopen nacht vastgesteld d.m.v. een labonderzoek in het AmsterdamUMC. Volgens een woordvoerder van het ziekenhuis, Marc van den Broek, zegt: "Toen bleek dat ze corona had, is ze meteen naar huis gestuurd." De vrouw werkte donderdag nog in het ziekenhuis en is daar in contact geweest met ongeveer 20 mensen. De vrouw zit in Diemen omdat haar huis in Amsterdam wordt verbouwd. Een NOS-verslaggever zegt dat de vrouw zich niet lekker voelde toen ze donderdag van haar werk naar huis vertrok.
- De 56-jarige [REDACTED] uit Loon op Zand zou voor zijn werk op de Lineapelle Fair (een beurs voor handelaren in lederwaren) in Milaan geweest samen met andere mensen uit Loon op Zand. De afgelopen dagen zou de man carnaval hebben gevierd in Tilburg en Loon op Zand (online circuleren foto's waarop te zien is dat de man in Tilburg op stap is). Volgens burgemeester van Tilburg Theo Weterings was de 56-jarige [REDACTED] uit Loon op Zand niet besmettelijk tijdens carnaval. De burgemeester zegt dat hij mogelijk snel naar huis mag.
- Het ministerie van Volksgezondheid van de Verenigde Arabische Emiraten heeft alle vooralsnog geen virus gevonden bij renners en overige teamleden van de ploegen die in quarantaine zitten in een hotel in Abu Dhabi. De komende uren worden meer resultaten verwacht, maar tot die tijd blijven de renners en stafleden wel in quarantaine.
- Het is niet bekend of een aantal Nederlanders die in quarantaine zit in dezelfde hotels in Abu Dhabi als waar de zeven Nederlandse wielrenners zitten, zijn getest op het virus.

10.2e

Informatiebehoefte

VWS

- Vrijdag zijn er 119 berichten over het coronavirus afgehandeld door Webcare van VWS. De berichten op social media betreffen voornamelijk discussies en wijzende vingers over onduidelijke en onvolledige informatievoorziening. Zo zou Rijksoverheid.nl niet genoeg duidelijke info geven en RIVM te lastig vindbaar zijn. Meest gestelde vragen en opmerkingen:
 - Zijn er voldoende voorzorgsmaatregelen getroffen?
 - De voorlichting is onvoldoende.
 - Hoe ziet het protocol eruit/wat gebeurt er bij de eerste ziektegevallen in NL?
 - Waarom wordt het vliegverkeer niet gestopt?
 - Wat betekent dit voor zwangere vrouwen, zijn de medicijnen veilig voor ongeboren baby's?
 - Ik vlieg naar Japan met een koortslip, loop ik het risico in quarantaine gezet te worden?

Bedrijfsleven

- Er leven veel vragen bij bedrijven over te nemen maatregelen om werknemers te beschermen en hoe om te gaan met van vakantie terugkerende werknemers. International SOS, VNO-NCW en MKB-Nederland worden overspoeld met vragen. "Er gaan veel geruchten rond die niet kloppen", aldus International SOS. Veel bedrijven hebben geen officieel crisismanagementplan.

Vragen over COVID-19 en huisdieren

- Regelmatig komen vragen over huisdieren naar voren. Zo ook bij Jinek vrijdagavond. AD schrijft zaterdagochtend dat de hond van een coronapatiënt in Hongkong heeft licht positief getest op COVID-19. Dat gebeurde bij een onderzoek van zijn neus- en mondholten. Een bloedtest moet uitwijzen of de viervoeter echt besmet is geraakt. "Een hond kan - net als bijvoorbeeld een zakdoek - simpelweg drager zijn van het virus", stelt dierenarts Michael Bradley. "Er is nog geen bewijs dat honden of katten getroffen kunnen worden door Covid-19, dus paniek is niet aan de orde." De hond zelf vertoont in elk geval geen ziektesymptomen. Dit soort berichten zouden wel tot meer vragen over huisdieren kunnen leiden.

Gedrag (Nederland)

RIVM

- Het RIVM zegt inmiddels 'naar schatting honderd mensen' te hebben getest op het coronavirus.

Voorbereidingen in de zorg

- Ziekenhuizen in Groningen testen hun patiënten met griepverschijnselen uit voorzorg op het coronavirus, meldt [RTV Noord](#). Het maakt geen verschil of ze in een besmet gebied zijn geweest.
- Nederlandse ziekenhuizen hebben samen honderden IC-bedden met "aërogene isolatie" (ANP).

Tegenstrijdige berichten over hamstergedrag Nederlanders

- In de media wordt niet duidelijk of Nederlanders nu wel of niet aan het hamsteren zijn geslagen. Volgens supermarktbrancheorganisatie CBL is het koopgedrag de laatste dagen niet heel erg veranderd. Verslagen van verschillende media zoals AT5 en De Telegraaf laten echter een ander beeld zien: lege schappen. Ook NRC kopt: 'Corona-paniek: het lijkt wel Kerst in de supermarkt'.
- Uit een rondgang van de [Telegraaf](#) zou blijken dat Nederlanders aan het hamsteren zijn geslagen. "Wij zien in de bestellingen van de afgelopen dagen een run op bonen, blikzalm en witte bonen in tomatensaus" zegt topman Michiel Muller van online supermarkt Picnic. Verder wordt er veel extra handzeep en papieren zakdoekjes verkocht. Jumbo ziet zijn winkelvekoop deze week met 5-10% stijgen vergeleken met eerdere weken. Ook Albert Heijn en onlinegigant bol.com zien veranderingen. "Desinfectiegel en huishoudhandschoenen worden deze week iets meer verkocht dan vorige week", zegt een woordvoerder van bol.com desgevraagd.
- Het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL) bevestigt de run op 'hygiene'-producten zoals handgel, zeep en tissues. Maar volgens het CBL is hier geen sprake van "Italiaanse toestanden". Het zogenaamde hamstergedrag lijkt zich dus voornamelijk tot hygiëneproducten te beperken.

Loon op Zand

- Basisscholen De Blokkendoos en De Lage Weijken in Loon op Zand gaan maandag gewoon open. Twee familieleden van de man uit Loon op Zand die besmet is werken op de scholen.

Tilburg

- De man uit Loon op Zand bij wie gisteren het coronavirus is vastgesteld, heeft tijdens carnaval waarschijnlijk niemand besmet. In de periode dat hij carnaval vierde was hij volgens de huidige kennis over het virus niet besmettelijk, zegt de Tilburgse burgemeester Theo Weterings.
- Op een gezamenlijke persconferentie zei de GGD Hart voor Brabant dat het contactenonderzoek zich richt op enkele tientallen mensen, die op dinsdag of woensdag in aanraking zijn geweest met de man uit Loon op Zand. Het onderzoek loopt nog en moet vandaag worden afgerond.
- Volgens burgemeester Weterings gaat het goed met de man. Zijn toestand is zo goed dat wordt overwogen om hem thuis te laten herstellen. Hij zou dan in thuisisolatie moeten gaan. Als dat gebeurt, zullen omwonenden worden geïnformeerd.
- De universiteit van Tilburg, met ruim 17.000 studenten, liet eerder al weten geen extra maatregelen te nemen, maar de ontwikkelingen wel nauwlettend in de gaten te houden. Ook het ROC in Tilburg en Hogeschool Fontys in Tilburg nemen voorlopig geen maatregelen.

Amsterdam

- Kinderdagverblijf CompaNanny Atlas Arena in Amsterdam Zuidoost gaat voorlopig twee weken dicht. Bij de moeder van een kind van de vestiging is vandaag het coronavirus vastgesteld. Het kind vertoont ook ziekteverschijnselen en wordt momenteel getest, zegt een woordvoerder van het bedrijf. "Dat was de doorslaggevende factor voor onze beslissing" ([NOS](#)).
- De vrouw bezocht deze week niet alleen het kinderdagverblijf, maar ook de basisschool Laterna Magica IJburg. De ouders van kinderen met wie de vrouw contract heeft gehad, zijn ingelicht. RTL Nieuws heeft ook de brief gedeeld die gisteren aan ouders van de basisschool is gestuurd.

Zuid-Limburg

- De grensgemeenten Sittard-Geleen, Beekdaelen, Brunssum, Landgraaf en Kerkrade kijken welke grote publieksevenementen beter niet door kunnen gaan vanwege het coronavirus. De gemeenten hebben nog geen evenementen afgeblazen. "Maar we adviseren wel om de evenementen af te lassen", zei burgemeester Annemarie Penn-te Strake, voorzitter van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg, na afloop van het overleg met de gemeenten ([1Limburg](#)).
- De carnavalsoptocht in Wijnandsrade en het Hoeje Schrikkelfeest in Schinveld zijn afgelast.

Noord-Limburg

- Veiligheidsregio Limburg-Noord volgt de landelijke richtlijn en vindt het vooralsnog niet nodig om organisaties van evenementen te vragen hun programma te wijzigen of af te gelasten.

Sport

- Bij de hockey- en voetbalclub in de Amsterdamse wijk IJburg worden dit weekend geen handen geschud voorafgaand aan de wedstrijden. In de toiletten bij beide verenigingen staat uit voorzorg desinfecterende zeep. Wedstrijden en trainingen gaan vooralsnog door (ANP).
- Een vrouw in de wijk bij de school vertelt aan RTL nieuws verslaggever Merijn Doggen dat ze net met haar zoontje naar de hockeytraining is geweest. Daar waren maar twee kinderen van het elftal aanwezig. De rest van de ouders heeft de kinderen thuisgehouden uit angst voor corona.

Tweede Kamer

- De Tweede Kamer neemt extra maatregelen in het kader van het oprukkende coronavirus. Overall in het vergadergebouw zijn extra vloeistoffen opgehangen waarmee mensen hun handen kunnen reinigen. In een mail aan de Kamerbewoners heeft de griffier aangekondigd dat werkplekken, toiletten, deurknoppen en liftknoppen vanaf vrijdag extra gereinigd worden met desinfecterende middelen. (De Telegraaf)

Vraagtekens bij staatsbezoek aan Indonesië

- Intussen rijst de vraag of het staatsbezoek van koning en koningin aan Indonesië in de week van 10 maart nog wel doorgang kan vinden. In de archipel zijn volgens de lokale autoriteiten geen gevallen van besmetting bekend. Aan deze informatie wordt door experts getwijfeld, daar het virus in vrijwel heel Azië snel om zich heen grijpt. Volgens de Rijksvoorlichtingsdienst gaat het staatsbezoek vooralsnog gewoon door. (De Telegraaf)

Waarschuwingen voor nepberichten

- Criminelen maken misbruik van de corona-onrust door nepmails te verspreiden met daarin gevaarlijke computervirussen. Ze proberen daarmee computers te gijzelen. Dat meldt het bedrijf Digitale Opsporing in Horst. Het bedrijf is gespecialiseerd in cyber security ([1Limburg](#)).
- De GGD Hollands Midden waarschuwt voor een onjuist bericht over een vermeend Leids slachtoffer van het coronavirus, dat via Whatsapp de ronde doet.

Havens en maritiem

- Bedrijfsarts vertelt in Nieuwsuur dat het virus ook in de haven van Rotterdam voor onrust zorgt. "Ze bereiden zich hier voor op het een uitbraak."
- Evofenedex meldt op basis van analyse van maritiem onderzoeksbureau Drewry dat de containerlijnvaart zware klappen oploopt door coronavirus.

Luchtvaart

- Air France-KLM vliegt mogelijk langer niet op China. Het bedrijf heeft vluchten tot en met eind maart uit het schema gehaald.
- Op Schiphol worden geen extra maatregelen genomen nu het coronavirus ook in Nederland is opgedoken. Reizigers worden niet gecontroleerd op mogelijke besmetting. Het nieuws leidt tot verontwaardigde reacties op sociale media
- Rotterdam The Hague Airport neemt corona-maatregelen, zoals extra schoonmaken. Met Schiphol en Eindhoven wisselt RTHA ervaringen uit.

Spoor/OV

- Reizigersorganisatie Maatschappij Voor Beter OV stelt per tweet: 'De vervoerbedrijven blijken niet toegerust voor de komst van het coronavirus, zo constateren wij na een rondje langs de velden.' Voor Beter OV zet zaterdag reactie directeur Peters van brancheorganisatie OV-NL online, bij wie Voor Beter OV vervolgens om informatie vraagt.
- Een twitteraar oppert dat reizigers zelf hun ov-chipkaart tegen het controleapparaat houden (ipv conducteur) om verspreiding van het virus tegen te gaan. Voor Beter OV legt dit voor aan @NS_Online.
- AD meldt dat vervoersbedrijven in Nederland voorlopig nog geen specifieke maatregelen nemen om verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Medewerkers hebben gisteren wel het advies gekregen om bijvoorbeeld hun handen regelmatig te wassen en papieren zakdoekjes te gebruiken, aldus de krant. Voorzitter Pedro Peters van branchevereniging OV-NL komt aan het woord: 'Er is geen sprake van paniek, maar mensen willen wel meer informatie.'

Water

- Waterkennisonderneming KWR meldt dat het de Nederlandse drinkwaterbedrijven en Vewin heeft laten weten dat drinkwater zeer goed beschermd is tegen alle virussen, inclusief coronavirus.

Onderwijs

- In relatie tot het onderwijs (bijvoorbeeld: kan mijn kind maandag naar school?) nemen enkele media de Q&A van OCW op Rijksoverheid.nl over het virus en het onderwijs mee in hun verslag.
- Tevens wordt benoemd dat verschillende schoolreisjes naar Italië zijn afgelast, en dat er een aantal docenten op Erasmus Universiteit overwogen om studenten die in besmette gebieden waren geweest uit de les te weren, wat leidde tot onenigheid op de instelling ([NRC](#)).
- Telegraaf laat weten dat studentenvereniging Vindicat uit Groningen dit weekend gewoon op ski-reis gaat naar Noord-Italië ([Telegraaf](#) en [Dagblad van het Noorden](#)).

Arbeidsmarkt

- FD schrijft dat werkgevers gedwongen worden om maatregelen te nemen om verdere uitbraken te voorkomen en verwijst naar onder meer advocatenkantoor BakerMcKenzie die medewerkers die in risicogebieden zijn geweest, vraagt thuis te werken. Verder worden alleen strikt noodzakelijke reizen nog gemaakt. Daarnaast zijn extra hygiënemaatregelen getroffen.
- Ook AD schijft over de maatregelen die bedrijven nemen om verdere verspreiding van het coronavirus te voorkomen. Zo vraagt Internationaal architectenbureau MVRDV medewerkers om twee weken thuis te blijven als ze in risicogebieden zijn geweest. Verder worden zakenreizen waar nodig uitgesteld of de besprekingen worden via Skype gehouden, aldus AD.
- Daarnaast meldt AD dat werknemers van ING en PwC niet meer naar getroffen gebieden mogen afreizen en ING heeft daarnaast een speciaal team aangesteld dat de ontwikkelingen rond het virus op de voet volgt. Verder meldt AD dat zorgmedewerkers in Friesland met mogelijke ziekteverschijnselen niet op hun werk mogen verschijnen en de Erasmus Universiteit verzoekt medewerkers de richtlijnen van het RIVM te blijven volgen.
- FD en DvN schrijven dat sinds woensdag het aantal bedrijven dat werktijdverkorting heeft aangevraagd is opgelopen tot circa 150. Tot nu toe kregen 65 bedrijven groen licht om een gedeeltelijke WW-uitkering aan te vragen voor 731 werknemers, aldus de kranten.
- Telegraaf meldt vrijdag dat 128 bedrijven inmiddels bij het UWV een verzoek voor werktijdverkorting hebben ingediend, ruim twee keer zo veel als aan het begin van de week.

Economie

- De ANVR merkt dat na zakenreizen nu ook vakanties worden geannuleerd. Ook neemt het aantal boekingen af. Mensen wachten met het boeken van een zomervakantie.
- ABN Amro gaat er vooralsnog vanuit dat de economische schade voor Nederland van tijdelijke aard én gering is.
- Volgens ondernemersvereniging evofenedex is Zuid-Korea het "volgende zorgenkind" als het gaat om bevoorradingsproblemen. Diverse Nederlandse bedrijven ervaren problemen. In China is de economische situatie langzaam weer wat aan het verbeteren.
- De AEX-index sloot vrijdag 3,7% lager. Het verlies komt daarmee deze week op bijna 13 procent, de slechtste week sinds het begin van de crisis in 2008. In een week tijd is de aandelenbeurs alle winst van een heel jaar kwijtgeraakt. Media spreken over een 'rampweek' en een 'inktzwarte week' voor financiële markten.

Gedrag (buitenland)

Meermalige besmetting mogelijk

- Na China en Japan meldt ook Zuid-Korea dat een genezen verklaarde coronapatiënt opnieuw positief op het virus heeft getest. Wetenschappers onderzoeken hoe het kan dat genezen patiënten het virus weer krijgen. Al met al maakt het de bestrijding van het virus nog ingewikkelder, zeggen de experts (NOS).

WHO

- De WHO noemt het verspreidingsrisico van het nieuwe coronavirus "heel hoog" op een "globaal niveau", maar spreekt niet van een pandemie.

Abu Dhabi (met Nederlanders)

- Alle renners die deelnamen aan de Ronde van de Verenigde Arabische Emiraten, waaronder zeven Nederlanders, zijn donderdag en vrijdag getest op het coronavirus nadat bij twee Italiaanse stafleden van een wielerploeg besmetting met het virus was vastgesteld. De sportautoriteiten van Abu Dhabi schrapten om die reden de laatste twee etappes. Er is vooralsnog geen coronavirus ontdekt bij de renners en teamleden die nog altijd vastzitten in een hotel in Abu Dhabi ([NOS](#)).

Duitsland

- Duitsland neemt meer maatregelen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Een speciale taskforce heeft besloten tot extra gezondheidscontroles voor reizigers uit het

buitenland. Reizigers uit zwaar getroffen landen als Zuid-Korea, Japan, Italië en Iran moeten nu ook informatie geven over hun gezondheid. Reizigers uit China moesten dat eerder al. Ook komen er meer controles aan de grens en op het spoor. Spoorbedrijven moeten melding gaan maken van reizigers met verdachte symptomen.

- De Duitse regio (Kreis) Heinsberg aan de Limburgse grens, tussen Roermond en Brunssum, matigt per direct het quarantainebeleid. Niet iedereen die in contact is gekomen met een met het coronavirus besmet persoon, hoeft zoals tot nu toe gebruikelijk in quarantaine. Alleen mensen die sindsdien ziek werden, moeten in quarantaine en zich indien nodig laten testen. Dat zei hoofd Stephan Pusch van Kreis Heinsberg zaterdagochtend in een videoboodschap aan de bevolking. Aanleiding is een besmette medewerkster bij de Kreis zelf. De uitzonderingen waarover hij sprak, zijn mensen die vanuit hun beroep veel directe contacten met anderen hebben, zoals onderwijzers en verplegend personeel.).

Zuid-Korea

- Zuid-Korea heeft bij nog eens 219 mensen het coronavirus vastgesteld. Dat aantal komt boven op de 594 gevallen die eerder op de dag werden gemeld. Het dagtotaal van 813 is een record voor het Aziatische land, dat na China het hoogste aantal coronapatiënten telt. De meeste zieken komen uit de miljoenenstad Daegu en omgeving. De grote stijging van het aantal ziektegevallen, is deels te wijten aan strengere testen. Daardoor wordt het virus bij meer mensen geconstateerd. Er zijn ook nog eens drie mensen gestorven aan het virus.

Iran

- Bronnen binnen Iraanse ziekenhuizen melden aan BBC dat er zeker 210 mensen zijn omgekomen. Het officiële aantal doden staat momenteel nog op 34, met 388 besmettingen.
- Bewoners van de Iraanse stad Bandar Abbas hebben een ziekenhuis in brand gestoken omdat mensen dachten dat daar patiënten met het coronavirus waren opgenomen. Geruchten deden de ronde dat de zieken uit een andere stad naar de kliniek waren overgebracht om in quarantaine geplaatst te worden. Volgens een woordvoester van het ziekenhuis zijn dat leugens ([ANP](#)).

VS

- In de Verenigde Staten zijn twee nieuwe coronapatiënten gevonden van wie niet duidelijk is hoe zij het virus hebben opgelopen. De personen zijn niet in het buitenland geweest en hebben voor zover bekend geen direct contact gehad met iemand met het virus. De gezondheidsautoriteiten zijn naarstig op zoek naar de bron van de besmetting.

China

- In China zijn vrijdag 427 nieuwe besmettingen vastgesteld, waarvan 380 in epicentrum Hubei.

Betekenisgeving

Beschrijving van de corona-uitbraak

- Arts-microbioloog Hans Koeleman noemt als 'belangrijkste probleem' van dit virus dat het weleens de zorgcapaciteit zou kunnen 'opslokken'. Ook veel zorgmedewerkers zouden ziek worden en patiënten in strikte isolatie vergen meer tijd van artsen en verpleegkundigen.
- De Telegraaf plaatst een video over het 'overleven' van een mogelijke quarantaine. De krant spreekt o.a. met een hoogleraar risicocommunicatie, een Nederlandse 'prepper' en met de oprichter van prepshop.nl. De prepper deelt een hele lijst met spullen die men nodig 'als het echt misgaat', de voice-over spoort aan: "Schrijft u even mee?" De Telegraaf plaatst daarbij een afbeelding van een zogenaamd 'quarantainemenu'.
- De Telegraaf spreekt in een video van 'deze donkere dagen'.
- De Telegraaf plaatst een afbeelding in de zaterdagkrant met een zogenaamd 'quarantainemenu'; wat hebben mensen nodig tijdens twee weken in thuis-quarantaine?
- De Volkskrant kopt in de zaterdagkrant: 'Dit virus laat zich niet meer isoleren. Wen er maar aan.' De krant vraagt zich af 'hoe erg' het is dat de opmars van het virus niet te stuiten is. De grootste troef van het virus wordt vreemd en diepzinnig tegelijk genoemd; het is zo mild. De ziekte 'oogst' vooral de al verzwakten; de krant noemt dat een 'geluk bij een ongeluk'. "We

lijken getuige van een historisch moment: een geheel nieuw seizoensvirus in wording. (...) Pijn doet de entree van de nieuwkomer wel."

- Volgens de Volkskrant lijkt de dreiging erger dan de ziekte zelf; zo is de virusbestrijding behalve noodzaak een prestigekwestie geworden, 'een zaak van politieke opschepperij'.
- Volgens arts-microbioloog Hans Koeleman moeten we nu vooral proberen hysterie te voorkomen.
- Volgens de Volkskrant houdt het RIVM goede hoop en lijkt het vastberaden het virus te weren.
- In verschillende commentaren wordt gesteld dat de maatregelen tegen het coronavirus en de media die 'overuren draaien met pushberichten van ieder klein nieuwsfeitje', het negatieve economische effect van de coronacrisis versterken. "Massahysterie is niet goed voor de economie."

Besmetting Loon op Zand/Tilburg

- "Wie had verwacht dat Loon op Zand vrijdagochtend in staat van paniek zou zijn, komt bedrogen uit. De stemming is er eerder jolig. Het dorp weet niet zo goed wat het met de eerste Nederlandse coronabesmetting aan moet. „Corona?“, klinkt het als iemand in de rij voor de kassa in de supermarkt een hoestbui krijgt. Er wordt gelachen."

Besmetting Amsterdam/Diemen

- De besmette vrouw in Diemen laat Diemenaren niet onberoerd. De Telegraaf schrijft dat de 'ziekte gesprek van de dag is', dat groepsapps 'ontploffen' en dat mensen voorzorgsmaatregelen treffen. Volgens de krant vragen Diemenaren zich af wie de besmette vrouw is en of het gerucht klopt dat haar kinderen in Diemen op school zitten.

Politiek

- CDA-Kamerlid Joba van den Berg noemt het op Twitter 'goed' dat ook kerken adviseren rekening te houden met het virus.
- VVD is niet te spreken over de Kamervragen die coalitiepartner CDA heeft gesteld aan zorgminister Bruins over de aanpak van de corona-crisis. Sommige vragen zijn ronduit overbodig en de christendemocraten doen aannames over het virus, stellen de liberalen ([AD](#)).
- SP-fractievoorzitter Lilian Marijnissen schrijft op Twitter: "Sterkte aan de patiënten en familie. Ook aan alle zorgverleners, van huisartsen tot experts bij het RIVM. Zij staan in de frontlinie om onze gezondheid te beschermen. Onze dank voor hun inzet is groot! #coronavirus"
- FvD-leider Thierry Baudet schrijft: "Nederland moet PER DIRECT grenscontroles invoeren. Kwestie van nationale veiligheid /openbare orde. De vrije doorgang die Erdogan biedt aan Syriërs PLUS het #coronavirus bieden voldoende aanknopingspunten voor de uitzonderingsclausules van #schengen. #FVD"

Reacties op optreden overheid

- Volgens AD proberen de autoriteiten een front te vormen dat rust uitstraalt. De krant schetst het volgende beeld bij een verslag van de situatie in Loon op Zand gisteren: "Terwijl verantwoordelijke bestuurders en gezondheidsdiensten rust proberen uit te stralen en paniek misschien ook helemaal niet nodig is, heeft het coronavirus het land wel degelijk in zijn greep. De vraag is hoe lang, en hoe stevig."
- "Mijn lot ligt in handen van Bruno Bruins en ik heb vertrouwen in die man. Hij straalt rust & kalmte uit. Hij is niet gek te krijgen", schrijft Rob Hoogland in de [Telegraaf](#). "En dat laatste, zo heb ik de indruk, overkomt heel veel andere mensen wel. Zij panikerende volledig. Zo beschuldigen ze hem van het achterhouden van informatie over de Nederlandse Patient Zero uit Loon op Zand en van het downplayen van de situatie. Dezelfde mensen stonden ook al dagenlang te gillen en te schreeuwen omdat het RIVM weigerde zijn houding, die zich door dezelfde rust & kalmte als die van Bruno Bruins kenmerkte, aan te passen. Ik weiger daaraan mee te doen. Jazeker, ik lees en beluister óók al die interviews met de virologen, microbiologen en andere virusexperts die dit land rijk is - het zijn er veel meer dan ik dacht. Ik laat mij nu eenmaal graag informeren. Maar mede dankzij het optreden van Bruno Bruins blijf ik optimistisch."
- De [Gelderlander](#) peilt online de stelling: "De Nederlandse aanpak van de crisis rond het coronavirus geeft mij vertrouwen". Van bijna 2000 respondenten is 58% het hiermee eens.

Kritiek: 'Bruins hield eerste coronageval hele dag stil'

- GeenStijl schrijft dat het eerste coronageval woensdag al bekend zou zijn bij VWS en verwijst daarbij naar een bron binnen het ministerie: "Dit is het ding. De eerste corona-ambulances zijn woensdagavond laat gespot in Tilburg. Dat was de Nederlandse Patiënt O. Volgens de website van het RIVM duurt het ongeveer 24 uur voor er een definitieve uitslag is van de tests (al zijn eerste resultaten al na 6 tot 9 uur binnen). Dat komt ongeveer overeen met de Staatsomroep-show van donderdagavond, waarin Bruins het Bewuste Briefje zogenaamd spontaan onder de neus kreeg. (Ondertussen is vroege melder @cardio_jacco helemaal AFK van Twitter.) We zeggen 'zogenaamd spontaan' omdat we een ministerie-bron hebben die zegt dat de corona in Nederland "in feite woensdag al bekend was"."
- Bart Nijman (GeenStijl): "Heb nu een (1) bron op een betrokken ministerie die zegt dat het eerste geval woensdag al bekend was, maar is "bewaard" tot de liveshow op de Staatsomroep."
- PVV-Kamerlid Chris Jansen: "Minister Bruins wist blijkbaar al veel eerder van de eerste besmetting met het Coronavirus in Nederland. Welke risico's zijn er gelopen door te wachten op het tv-momentje met het toneelstukje? Komende week gaan we opheldering vragen. Mag hopen dat dit niet waar is."
- [AD](#) maakt vrijdag een reconstructie van het 'briefje van Bruins' (zaterdag in de krant).
- Ook aan tafel bij Jinek wordt minister Bruins gevraagd of er geen sprake was van een opzetje. Hij legt daar uitgebreid uit dat dat absoluut niet het geval is.

Geruchten en theorieën

- De Telegraaf kopt dat complottheorieën over corona zich sneller verspreiden dan het virus zelf. Volgens de krant laat het virus 'smeders van complotten' overuren draaien. In het stuk is er aandacht voor de eerste Nederlandse besmetting, die volgens de krant ook 'voer is voor complotdenkers'; "Op 25 februari tweette cardioloog Jacco Schreuder: 'Voormalig Nederlands collega informeerde mij over het eerste Nederlandse Covid-19 geval in Noord-Brabant. Positief getest rond half 10 vanavond. Heeft blijkbaar een week geleden Italië bezocht.' Twee dagen later werd tijdens een live NOS-uitzending bekendgemaakt dat een Brabander besmet is. Het account van de cardioloog is inmiddels opgeschort. De man blijkt ook niet te googelen. "Vrijwel zeker een onzinverhaal dus", zegt Peter Burger, folklore-expert van de Universiteit Leiden." Twittersaars zouden zich ondertussen voor de gek gehouden voelen.

Discriminatie vanwege COVID-19

- Op sociale media verschijnen er ook enkele berichten over discriminatie van Aziaten. Zo schrijft iemand dat zij in een Aziatisch restaurant werkt en de coronagrappen zat is. Ook het racisme van mensen is zij zat, veel gasten willen niet geholpen worden door de Chinese medewerkers.